

پیکار پامیر

فهرست وزرای کابینه افغانستان و امید های کاذب

هما نطور که پروسه انتخاباتی کرسی ریاست جمهوری افغانستان در سال 2014م پُر از تقلب، دلهره و تشنجه فکری، سیاسی و اجتماعی بود، موضوع تعیین وزرای کابینه جدید دولت نیز نه تنها مدت بیشتر از یک صد روز در پرده ابهام باقی ماند، بلکه با انتظارها و دردسرهای خاصی نیز همراه بود.

هرچند سخنگویان اشرف غنی و دکتر عبدالله، علت تعلل و کُلّی جریان تعیین وزرا را "دقت درباره اهلیت و کفایت و ... وزرا" عنوان کردند، ولی، همه دانستند که دلیل عدمه و بیسابقه تعلل در اعلام اسمای وزرا، ناشی از اختلافات، کشمکشها و امتیاز طلبی‌های دو تیم شناخته شده به رهبری اشرف غنی و دکتر عبدالله بود.

چنانکه خواننده‌های عزیز میدانند، عاقبت، اسمای بیست و پنج وزیر حکومت، در جریان هفتۀ رفته به سوی رسانه‌ها ره پیمود و قرار است وزرای نامزد شده به زودی به مجلس پارلمان افغانستان، غرض حصول رای اعتماد حاضر شوند که البته جریان رای دهی در مجلس هم دیدنی و شنیدنی خواهد بود.

و اما، آنچه در این باره گفتنی است، اینست که گزینش این بیست و پنج تن بحیث وزرای کابینه، چنانکه ملاحظه میشود، اصلاً ارزش آنرا نداشت که یکصد و هفت روز تمام با خاطر آن انتظار کشیده میشد. زیرا از یکطرف برخلاف آنچه از سوی سخنگویان دولتی گفته شده بود، مردم افغانستان نشانه‌هایی از نبوغ و درایت لازم و قابل انتظار را در وجود نواتر شامل فهرست اعلام شده نمی‌بینند و کدام برتری خاص و علامت خارق العاده‌یی در شان آنان دیده نمیشود.

باز، هرگاه احیاناً غنی و عبدالله، حتاً نوابغ افغانی و شایسته ترین‌ها را نیز شامل کابینه میکردند، چندان اثری بالای حال و احوال آشفته سیاسی، اقتصادی، روحی و اجتماعی جاری در افغانستان نمی‌کرد. زیرا نظام موجوده سیاسی کشور، از بنیاد فاسد و متزلزل بوده حیثیت میراث‌نا بابی را دارد که از حامد کرزی بجا مانده است.

تا آنجا که فهرستِ اسامی وزرای نامزد ملاحظه میشود، منحیث نمونه باید گفت که جوان تحصیلکرده و نسبتاً خوشنامی بنام دکتر داود صبا بحیث وزیر معدن افغانستان مدنظر گرفته شده که خوب است. ولی اگر این وزیر دانشمند و خوشنام نتواند دست تطاولگران زورمند را از غارتِ معادن مختلف کشور کوتاه کرده و این امانتِ بزرگِ ملی را نجات دهد، آنهمه تحصیل و لیاقت وی به چه درد خواهد خورد؟ یا اگر وزیر دفاع تعیین شده، علی رغم برخورداری از تجارب چندین ساله کاری و تحصیلاتِ نظامی، نتواند از مرزها و تمامیت ارضی مملکت ما حراست بعمل آورد و یا اسبابِ دفاع از خاک میهند و نوامیس ملی را نداشته باشد، چه سودی برای مردم افغانستان خواهد داشت؟ همان طور، سایر وزرا و وزارت خانه‌های مملکت.

پس، با صراحة باید گفت که تعیین وزیر یا وزرا و تشکیل کابینه دریک دولت، هر چند رکن مهم و اساسی مکانیسم دولتمداری است، اما وقتی منابع تولیدی، عواید ملی، تجارت وسیع، امنیت جانی و مالی، صداقت در کار، اراده محکم، سیاست آزاد و مستقل وبالاخره، اقتصاد شکوفا در چارچوب جغرافیای کشور وجود نداشته و فساد سرتاپای آنرا فرا گرفته باشد، حتاً وجود وزرا و وزارت خانه‌ها چه منفعتی برای مملکت خواهد داشت؟

حال، وقتی شیوه گزینش و ماهیتِ سیاسی، قومی و تنظیمی چنین کابینه‌یی را مدنظر گیریم می‌بینیم که هریک از وزرا نه مستقیماً به اهرم دولت یا به شخص اول مملکت، بلکه به به رهبران جهادی، به تنظیم‌های مختلف سیاسی و جناح‌های قومگرا تعلق داشته و روی مصلحت‌ها و ملاحظه‌های خاص قومی - زبانی به صحنه آورده شده‌اند، هیچ امیدی به تغییر مثبت در اوضاع و بهبود وضع و حال مردم افغانستان در میان نخواهد بود. ویا بعباره دیگر، مدامکه ارگانهای دولتی یک دست نبوده باشد و تمام پیچ مُهرهای ماشین دولت یکسان و مطابق به معیار و موازین تخفیکی و باز، بروفق خواستها و برنامه‌های علمی، میهنی و مردمی عمل نکند، چگونه مطمئن میتوان بود که همه با یک صدا، یک نیت و یک برنامه معین و مشترک به سود منافع ملی و پیشرفت حیات اجتماعی کشور حرکت کنند؟

وقتی مردم افغانستان اسم صلاح الدین ربانی پسر برهان الدین ربانی رهبر حزب جمعیت اسلامی و ریس جمهور سابق را در فهرست تعیین شده و آنهم بعنوان وزیر امور خارجه افغانستان خوانند، دیگر کاملاً به وجود کشاکش درونی، امتیاز خواهی جناحی و عدم دقت در لیاقت و اهلیت وزرا در دولت آقای اشرف غنی پی برند.

بنابرآن ، باید با صراحة گفت که نه تنها هیچ امیدی از این تعیینات متصور نخواهد بود، بلکه هیچ تحول مثبت و اساسی در زنده گی ملی و اجتماعی مردم افغانستان، لا اقل به این زودی ها رونما نخواهد شد. آنچه گفته آمد، یک بد بینی محض و یا بغض درونی شخص نیست، بلکه واقعیتی است تلخ که نباید از اظهارش اجتناب نمود (پایان)